

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ος όροφος, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 36/2022

Μεταξύ:

CONAGRO LIMITED

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεογάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

CONAGRO LIMITED

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μαρία Κλεάνθους, Δικηγόρο για Χαβιαράς & Φιλίππου ΔΕΠΕ
2. Πέτρο Ρούβα, CEO, Εκπρόσωπο Αιτήτριας Εταιρείας
3. Λούκα Δημητριάδη, Τεχνικό, Εκπρόσωπο Αιτήτριας Εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μιχάλη Εφραίμ, Δασικό Λειτουργό
2. Μιχάλη Αργυρού, Τεχνικό Μηχανικό 1^{ης} Τάξης, Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 26 Ιανουαρίου, 2023

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Η παρούσα διαδικασία αφορά την εξέταση της Προσφυγής με αριθμό 36/2022 η οποία καταχωρήθηκε από την εταιρεία CONAGRO LTD, (οι Αιτητές), εναντίον της απόφασης του Τμήματος Δασών (η Αναθέτουσα Αρχή) να ακυρώσει τον Διαγωνισμό αρ. ΤΔ 33/2022 με τίτλο «*Η προμήθεια, συντήρηση και εκπαίδευση στην συντήρηση και χρήση εννέα (9) γεωργικών ελκυστήρων στο Τμήμα Δασών*».

Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε την 08/09/2022 με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 13/10/2022, προϋπολογιζόμενη δαπάνη €810.000,00 πλέον ΦΠΑ και κριτήριο ανάθεσης την χαμηλότερη τιμή.

Για το διαγωνισμό υποβλήθηκε μία μόνο προσφορά, αυτή των Αιτητών, για το ποσό των €662.000,00 πλέον ΦΠΑ.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, μέλη της οποίας ήσαν δύο δασικοί λειτουργοί του Τμήματος Δασών και ένας Τεχνικός Μηχανικός 1^{ης} Τάξης του Τμήματος ΗΜΥ, σε έκθεση της ημερ. 27.10.2022, εισηγήθηκε την ανάθεση του διαγωνισμού στους Αιτητές. Με την έκθεση συμφώνησε και ο Διευθυντής του Τμήματος Δασών.

Αντίθετη ήταν η θέση του Συμβουλίου Προσφορών το οποίο στις 11/11/2022 αποφάσισε την ακύρωση του Διαγωνισμού.

Οι Αιτητές για ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης προβάλλουν τρεις λόγους:

- «1. Η προσβαλλόμενη πράξη της Διοίκησης και/ή απόφαση των Καθ'ών η αίτηση λήφθηκε κατά παράβαση των όρων και/ή πεπλανημένης και/ή λανθασμένης ερμηνείας ή/και εφαρμογής των όρων του Διαγωνισμού με αποτέλεσμα να εξάγουν ή/και να καταλήξουν σε λάθος συμπεράσματα σε σχέση με την τεχνική προσφορά της Αιτήτριας ή/και με τα υποβληθέντα πιστοποιητικά που ζητούνταν με τους όρους του Διαγωνισμού και/ή να θεωρήσουν εσφαλμένα ότι η προσφορά της Αιτήτριας δεν πληρούσε τους όρους των εγγράφων του Διαγωνισμού και να προχωρήσουν πεπλανημένα ή/και λανθασμένα με απόφαση απόρριψης της υποβληθείσας προσφοράς και ακύρωση του Διαγωνισμού

2. Οι Καθ'ών η αίτηση ενέργησαν με ανεπαρκή και/ή αυθαίρετο τρόπο κατά την απόφαση τους να ακυρώσουν το Διαγωνισμό και/ή να απορρίψουν την προσφορά της Αιτήτριας και/ή η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη και/ή απόφαση είναι προϊόν νομικής και/ή πραγματικής πλάνης και/ή οι Καθ'ών η αίτηση προέβηκαν σε εσφαλμένη αξιολόγηση των πραγματικών και/ή νομικών περιστατικών και/ή η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη και/ή απόφαση των Καθ'ών η αίτηση λήφθηκε χωρίς δέουσα έρευνα και/ή κατά διαδικασία που προηγήθηκε και πάσχει νομικά γιατί στηρίχθηκε σε γεγονότα που δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη και/ή κατά παράβαση των όρων του Διαγωνισμού και οι Καθ'ών η αίτηση πλανήθηκαν περί το νόμο και/ή τα πράγματα και έλαβαν υπόψη γεγονότα που δεν έπρεπε να λάβουν υπόψη και/ή παραγνώρισαν γεγονότα που έπρεπε να λάβουν υπόψη με αποτέλεσμα να θεωρήσουν ότι η προσφορά των αιτητών δεν πληρούσε τους όρους ή/και ουσιώδεις όρους του Διαγωνισμού με αποτέλεσμα να οδηγηθούν σε λανθασμένη απόφαση ή/και κρίση.

3. Η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη και/ή απόφαση στερείται ικανοποιητικής και/ή ειδικής αιτιολογίας και/ή η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη εκδόθηκε κατά παράβαση των άρθρων 26 και/ή 28 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1999 (158(I)/1999)».

Σχετικά με τον πρώτο λόγο, ο οποίος κατά την άποψη των Αιτητών οδήγησε σε πεπλανημένη απόφαση οφείλεται σε λανθασμένη ερμηνεία των όρων. Το Συμβούλιο Προσφορών αναφέρουν έχει αγνοήσει την αποδοχή, από την Επιτροπή Αξιολόγησης, του πιστοποιητικού CODE 4 που οι Αιτητές υπέβαλαν ως ισοδύναμο με τα πιστοποιητικά ISO 3471 και ISO 3449 όπως απαιτούσε η παράγραφος 12.1 του Εντύπου 8, Πίνακας Προσφοράς και Συμμόρφωσης με τις Τεχνικές Προδιαγραφές. Η κατάθεση ισοδύναμου πιστοποιητικού, υποστηρίζουν, ήταν καθόλα νόμιμη και σύμφωνη με την παράγραφο 6 των σημειώσεων του Εντύπου 8¹, το οποίο φαίνεται δεν εντοπίστηκε αλλ' ούτε σχολιάστηκε από το Συμβούλιο Προσφορών.

Αναφερόμενοι στην Επιτροπή Αξιολόγησης ως την αρμόδια καταρτισμένη τεχνικά ομάδα, αναφέρουν ότι η απόφαση της να αποδεχτεί το υποβληθέν CODE 4 στη βάση της παραγρ. 6 των σημειώσεων του Εντύπου 8, είναι απόλυτα δικαιολογημένη και τεκμηριωμένη, το δε Συμβούλιο Προσφορών ούτε τα μέσα ούτε και την απαιτούμενη πείρα διέθετε ώστε να κρίνει εάν το υποβληθέν CODE

---

¹ «Όπου αναφέρεται η υποβολή συγκεκριμένου Πιστοποιητικού τήρησης προτύπων ποιότητας γίνεται δεκτό και ισοδύναμο του, εκδιδόμενο από Διαπιστευμένο / Ανεξάρτητο Οργανισμό. Στο πιστοποιητικό αυτό πρέπει να αναφέρεται και ο τομέας δραστηριότητας της επιχείρησης (Score of Certification) που καλύπτει η σχετική πιστοποίηση. Σε περίπτωση υποβολής ισοδύναμου πιστοποιητικού, η απόδειξη της ισοδυναμίας βαρύνει τον προσφέροντα κατά την υποβολή της προσφοράς και θα πρέπει να προέρχεται από Ανεξάρτητο, Διαπιστευμένο Οργανισμό. Σε περίπτωση που τα πιο πάνω έγγραφα είναι σε γλώσσα άλλη από την ελληνική ή την αγγλική, παρακαλώ όπως υποβληθούν ακριβείς μεταφράσεις» .

4 πληρούσε την παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8. Συνεπώς η απόφαση του λήφθηκε υπό πλάνη.

Σχετικά με τον δεύτερο λόγο οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής είναι αυθαίρετη, λόγω έλλειψης δέουσας έρευνας και/ή πλάνης. Προβάλλεται το επιχείρημα ότι η παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8 εσφαλμένα κρίθηκε από το Συμβούλιο Προσφορών ότι είναι ουσιώδης. Αυτό αναφέρουν προκύπτει από την παράγραφο 3 των σημειώσεων του Εντύπου 8 όπου αναφέρεται ότι:

«3. Αν στη στήλη «ΑΠΑΙΤΗΣΗ» έχει συμπληρωθεί η λέξη «ΝΑΙ», που σημαίνει ότι η αντίστοιχη προδιαγραφή είναι υποχρεωτική για τον υποψήφιο Ανάδοχο ή ένας αριθμός που σημαίνει υποχρεωτικό αριθμητικό μέγεθος της προδιαγραφής και απαιτεί συμμόρφωση, θεωρούνται ως απαράβατοι όροι και οι προσφορές που δεν καλύπτουν τέτοιες απαιτήσεις απορρίπτονται ως απαράδεκτες.»

Σύμφωνα πάντοτε με τους Αιτητές, δεδομένης της πιο πάνω αναφοράς και εφόσον στη στήλη «ΑΠΑΙΤΗΣΗ» για την παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8 δεν έχει συμπληρωθεί η λέξη «ΝΑΙ» αλλά η φράση «ΝΑ ΔΗΛΩΘΕΙ», συνάγεται ότι η εν λόγω παράγραφος δεν είναι ουσιώδης. Πέραν τούτου, η δήλωση των Αιτητών για την παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8 ήταν αυτή που αναμενόταν να δηλωθεί για σκοπούς συμμόρφωσης, δηλαδή η καμπίνα είναι κατασκευασμένη εξ ολοκλήρου, από τον κατασκευαστή του γεωργικού ελκυστήρα και πληροί τους κανονισμούς ROPS σύμφωνα με το CYSEN ISO 3471 και το FOPS σύμφωνα με το CYSEN ISO 3449.

Τα όσα δηλώθηκαν από τους Αιτητές, τεκμηριώθηκαν από το υποβληθέν CODE 4 το οποίο αποδεικνύει τα όσα δήλωσαν στο Έντυπο 8 για σκοπούς συμμόρφωσης τους με τον όρο 12.1.

Οι Αιτητές απορρίπτουν επίσης την αναφορά του Συμβουλίου Προσφορών σε σχέση με την εταιρεία Zendia, ότι ενώ υπέβαλε αίτημα για τροποποίηση του όρου 12.1 αυτό δεν έγινε αποδεκτό. Η Επιτροπή Αξιολόγησης σχετικά με την απόρριψη του αιτήματος έδωσε εξηγήσεις, ότι δηλαδή η εταιρεία Zendia βάσισε το αίτημα της σε λανθασμένη ευρωπαϊκή οδηγία η οποία δεν είχε σχέση με την παράγρ. 12.1.

Σ' ότι αφορά τον τελευταίο λόγο ακύρωσης οι Αιτητές θεωρούν ότι από την απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών απουσιάζει η απαιτούμενη από το άρθρο 26 και/ή 28 του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν. 158(I)/1999, αιτιολογία. Ειδικά υποστηρίζουν στην παρούσα περίπτωση σύμφωνα με νομολογία² και βιβλιογραφία εφόσον υπήρχε η εισήγηση του γνωμοδοτικού οργάνου δηλαδή της Επιτροπής Αξιολόγησης για κατακύρωση του διαγωνισμού υπήρχε ανάγκη όπως δοθεί ειδική αιτιολογία σε περίπτωση αντίθετης κατάληξης.

---

² ITS COMPUTERS LTD v. ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, Υπόθεση Αρ. 1327/2014, 4/11/2019, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου του Ε.Π. Σπηλιωτόπουλου, 15η Έκδοση (1991)

Τέλος, οι Αιτητές επικαλούμενοι το άρθρο 20(2) του Ν. 104(Ι)/2010 ζητούν όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο επιστροφής ολόκληρου ή μέρος του τέλους που κατέβαλαν για καταχώρηση της παρούσας προσφυγής.

Η Αναθέτουσα Αρχή, η οποία δεν εκπροσωπήθηκε από Δικηγόρο, προς υποστήριξη της απόφασής της περιορίστηκε στα γεγονότα της υπόθεσης.

Είναι καλά γνωστό ότι σύμφωνα με τη νομολογία³ δεν υπάρχει υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής εφόσον προκηρύξει ένα διαγωνισμό να τον ολοκληρώσει. Έχει τη δυνατότητα να τον ακυρώσει, εφόσον βέβαια τηρούνται οι θεμελιώδεις κανόνες του κοινοτικού δικαίου στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Σύμφωνα με την επιστολή γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ημερ. 15.11.2022 ο διαγωνισμός ακυρώθηκε καθότι η προσφορά των Αιτητών παρουσιάζει ουσιώδη απόκλιση από τους όρους του διαγωνισμού και συγκεκριμένα την παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8, Πίνακας Προσφοράς και Συμμόρφωσης με τις Τεχνικές Προδιαγραφές.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης καθώς προκύπτει από την έκθεση της, παρά τη διαπίστωσή της ότι τα ζητούμενα με τα έγγραφα του διαγωνισμού πρότυπα δεν ήσαν

---

³ I. SOTERIOU CONSTRUCTIONS LTD v. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω 1. Υπουργείου Εσωτερικών, 2. Τμήματος Δημοσίων Έργων, 3. Συμβουλίου Προσφορών Υπουργείου Εσωτερικών, Υπόθ. 69/2013, ημερ. 22.12.2014 και C-244/2002.

τα ορθά, έκρινε ότι η προσφορά των Αιτητών πληροί την παράγρ. 12.1 του Εντύπου

8. Συγκεκριμένα στην έκθεσή της καταγράφεται ότι:

«Η Επιτροπή Αξιολόγησης αφού μελέτησε διεξοδικά όλα τα ευρήματα όπως καταγράφηκαν από τον προσφέροντα και εξάχθηκαν από τα τεχνικά φυλλάδια που επισυνάφθηκαν μαζί με την τεχνική προσφορά του προσφέροντα διαπίστωσε ότι στο σημείο 12.1 του πίνακα προσφοράς και συμμόρφωσης με τις τεχνικές προδιαγραφές, η απαίτηση ήταν όπως η καμπίνα οδήγησης να είναι σύμφωνα με το ISO 3471 και ISO 3449 καθώς επίσης να είναι κατασκευασμένη εξ ολοκλήρου από τον κατασκευαστή του Γεωργικού Ελκυστήρα σε σειρά παραγωγής, με προστατευτική κατασκευή για ανατροπή και πτώση φορτίων και να πληροί τους Κανονισμούς ROPS (Rollover Protective Structure) σύμφωνα με το CYSEN ISO 3471 και το FOPS (Falling Objects Protective Structure) σύμφωνα με το CYSEN ISO 3449.

[...] Κατά την έρευνα που διεξήγαγε η ΕΑ τα 2 πιο πάνω πρότυπα δεν αφορούν γεωργικά μηχανήματα αλλά προωθητές γαιών (earth moving machines) και ως εκ τούτου τα εν λόγω πρότυπα δεν εφαρμόζονται στον παρόν διαγωνισμό.

Αντ' αυτού, ο προσφέρων υπέβαλε με την προσφορά του το πρότυπο το οποίο αφορά το συγκεκριμένο σημείο. Συγκεκριμένα υπέβαλε το CODE 4 της σειράς OECD Standard Code που αφορά OECD "Standard code for the official testing of protective structures on agricultural and forestry tractors". Κατά τη μελέτη του συγκεκριμένου κώδικα η ΕΑ διαπίστωσε ότι το πρότυπο εξέταζε τις 2 πιο πάνω παραμέτρους ROPS και FOPS και έτσι έκανε αποδεκτό το πρότυπο ως αντίστοιχο πρότυπο κατάλληλο για γεωργικούς ελκυστήρες».

Το Συμβούλιο Προσφορών στο πρακτικό ημερ. 11.11.2022 κατά την οποία ο διαγωνισμός ακυρώθηκε σε σχέση με την παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8 καταγράφει τα εξής:

«6. Το ΣΠ αναφέρθηκε στο σημείο 12.1 του Πίνακα Γ.1 (Πίνακας Προσφορών και Συμμόρφωσης με τις Τεχνικές Προδιαγραφές) όπου η απαίτηση αφορούσε τη καμπίνα οδήγησης. Βάσει της εν λόγω απαίτησης η καμπίνα πρέπει να είναι

κατασκευασμένη εξ ολοκλήρου από τον κατασκευαστή του Γεωργικού Ελκυστήρα σε σειρά παραγωγής, με προστατευτική κατασκευή για ανατροπή και πτώση φορτίων και να πληροί τους Κανονισμούς ROPS (Rollover Protective Structure) σύμφωνα με το CYSEN ISO 3471 και το FOPS (Falling Objects Protective Structure) σύμφωνα με το CYSEN 3449. Εντούτοις, η ΕΑ παρόλο που διαπίστωσε ότι τα δύο πιο πάνω πρότυπα δεν αφορούσαν γεωργικούς ελκυστήρες αλλά προωθητές γαιών (Earth Moving Machines) και ως εκ τούτου τα εν λόγω πρότυπα δεν εφαρμόζονται στον παρόντα διαγωνισμό, αποδέχθηκε εισήγηση του ΟΦ για υποβολή διαφορετικών προτύπων και συγκεκριμένα του CODE 4 της σειράς OECD STANDARD CODE που αφορά OECD Standard Code for the official testing of protective structures on agricultural and forestry tractors. Επιπλέον, το ΣΠ ανέφερε ότι για το ίδιο θέμα και κατά τη διάρκεια της περιόδου υποβολής ερωτήσεων, η εταιρεία Zendia Machinery Ltd, που τελικά δεν υπέβαλε προσφορά, πήρε αρνητική απάντηση σε ερώτημα της για αντικατάσταση των ισχυόντων προτύπων. Το ΣΠ ανέφερε ότι δεν τηρήθηκε ο θεσμός της ίσης μεταχείρισης για τους ΟΦ που εκδήλωσαν ενδιαφέρον και κατέβασαν τα έγγραφα, μειώνοντας έτσι τον ανταγωνισμό. Ο ΣΕΑ ανέφερε πως η ΕΑ αποδέχθηκε το υποβληθέν πρότυπο CODE 4 ως αντίστοιχο πρότυπο κατάλληλο για γεωργικούς ελκυστήρες, αφού διαπίστωσε ότι αυτό εξέταζε τις δύο παραμέτρους ROPS και FOPS. Αντίθετα, δεν αποδέχθηκε το αίτημα της εταιρείας Zendia Machinery Ltd, για τι αυτός στηρίχθηκε σε ευρωπαϊκή οδηγία, την EU 16/2013, η οποία δεν ήταν σχετική με το θέμα. Το ΣΠ ανέφερε ότι παρόλο που η εταιρεία Zendia Machinery Ltd επισήμανε μέσω των ερωτήσεων ότι τα πιστοποιητικά ISO που αναφέρονται στα έγγραφα του διαγωνισμού δεν εφαρμόζονται διότι αφορούν προωθητές γαιών, εντούτοις η ΕΑ δεν προχώρησε σε διόρθωση του συγκεκριμένου σημείου, αφήνοντας την παράγραφο 12.1 ως είχε. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα η ΕΑ να συμπεράνει εκ των υστέρων, κατά τη φάση της αξιολόγησης των προσφορών ότι όντως δεν εφαρμόζονται και να αποδεχτεί την τροποποίηση, σύμφωνα με την πρόταση του μοναδικού φορέα.

[...]

12. Καταλήγοντας το ΣΠ διαπίστωσε ότι η προσφορά του μοναδικού ΟΦ που συμμετείχε στο Διαγωνισμό παρουσιάζει ουσιώδη απόκλιση από τους όρους του Διαγωνισμού (ΠΑΡ. 12.1. ΕΝΤΥΠΟ 8). Η εκ των υστέρων αποδοχή διαφοροποίησής των Τεχνικών Προδιαγραφών που έγινε από την ΕΑ συνιστά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Περαιτέρω, η μη διόρθωση/αλλαγή των προαναφερόμενων Τεχνικών Προδιαγραφών κατά το στάδιο του Διαγωνισμού έχει οδηγήσει στη μη εξασφάλιση υγιούς ανταγωνισμού.

[...]

14. Το ΣΠ, μετά από εκτενή συζήτηση και αφού έλαβε υπόψη του όλα τα γραπτά στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του, αποφάσισε ομόφωνα την ακύρωση του διαγωνισμού λόγω του ότι η προσφορά του μοναδικού ΟΦ που συμμετείχε στον Διαγωνισμό παρουσιάζει ουσιώδη απόκλιση από τους όρους του Διαγωνισμού».

Το ζήτημα εδώ που εξετάζεται είναι κατά πόσο η πιο πάνω απόφαση ακύρωσης είναι αποτέλεσμα δέουσας έρευνας και είναι επαρκώς αιτιολογημένη δεδομένου ότι και οι Αιτητές συμφωνούν ότι τα ζητούμενα με την παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8 δεν είναι τα ορθά. Κατά την ενώπιόν μας συζήτηση της υπόθεσης οι Αιτητές διευκρίνισαν ότι τα απαιτούμενα με την παράγρ. 12.1 του Εντύπου 8 ISO δεν είναι για γεωργικούς ελκυστήρες αλλά για άλλου είδους χωματουργικά μηχανήματα. Οι ίδιοι καθώς εξήγησαν υπέβαλαν, στη βάση της σημείωσης 6⁴ του Εντύπου 8, το πρότυπο CODE 4 το οποίο είναι ισοδύναμο με το πρότυπο που αφορά σε γεωργικούς ελκυστήρες.

Με κάθε εκτίμηση προς τους Αιτητές δεν αντιλαμβανόμεθα πώς θα μπορούσε το πρότυπο που υπέβαλαν να είναι ισοδύναμο, αφού τα ζητούμενα δεν ήσαν τα ορθά. Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό τους ότι οι ίδιοι αντιλήφθηκαν ποιο πρότυπο είναι το

---

⁴ «Όπου αναφέρεται η υποβολή συγκεκριμένου Πιστοποιητικού τήρησης προτύπων ποιότητας γίνεται δεκτό και **ισοδύναμο του**, εκδιδόμενο από Διαπιστευμένο / Ανεξάρτητο Οργανισμό. Στο πιστοποιητικό αυτό πρέπει να αναφέρεται και ο τομέας δραστηριότητας της επιχείρησης (Scope of Certification) που καλύπτει η σχετική πιστοποίηση. Σε περίπτωση υποβολής ισοδύναμου πιστοποιητικού, η απόδειξη της ισοδυναμίας βαρύνει τον προσφέροντα κατά την υποβολή της προσφοράς και θα πρέπει να προέρχεται από Ανεξάρτητο, Διαπιστευμένο Οργανισμό. Σε περίπτωση που τα πιο πάνω έγγραφα είναι σε γλώσσα άλλη από την ελληνική ή την αγγλική, παρακαλώ όπως υποβληθούν ακριβείς μεταφράσεις» .

ορθό και υπέβαλαν ισοδύναμο, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού όπου οι τεχνικές προδιαγραφές προσδιορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή της υπηρεσίας που ζητείται με την προκήρυξη, η δημοσίευση της οποίας επιβάλλει την ακριβή τήρηση των δημοσιευθέντων όρων, αφού διαφορετικά η υποχρέωση δημοσίευσης θα αποτελούσε κενό γράμμα (βλ. Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Δημήτριος Γ. Ραΐκος, Γ Έκδοση).

Σε σχέση με την έρευνα στην *Αντώνης Ράφτης ν. 1. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω του Συμβουλίου Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων, 2. Συμβουλίου Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων Τεχνολόγων Τροφίμων και Διαιτολόγων, (2002) 3 ΑΑΔ 345* διαβάζουμε ότι:

«[...] η έκταση, ο τρόπος και η διαδικασία που θα ακολουθηθεί ποικίλλει ανάλογα με το υπό εξέταση ζήτημα, ανάγεται δε στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης (*Δημοκρατία ν. Κοινότητας Ποργών κ.ά. (1996) 3 Α.Α.Δ. 503, Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ν. Ζάμπογλου (1997) 3 Α.Α.Δ. 270* και *Nicolaou ν. Minister of Interior and Another (1974) 3 C.L.R. 189*). Η μορφή της έρευνας είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Η τελική εκτίμηση των γεγονότων και η λήψη της σχετικής απόφασης αποτελεί καθήκον και υποχρέωση του αρμοδίου οργάνου. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα (βλ. *Ζάμπογλου*, πιο πάνω). Η έρευνα είναι επαρκής εφόσον εκτείνεται στη διερεύνηση κάθε γεγονότος που σχετίζεται με το θέμα που εξετάζεται (βλ. *Motorways Ltd ν. Δημοκρατίας (1999) 3 Α.Α.Δ. 447*).)».

Ως προς την αιτιολογία απόφασης της διοίκησης στην *Ηλιόπουλος Κωνσταντίνος*

ν. Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (2000) 3 ΑΑΔ 438 αναφέρεται ότι:

«Είναι στοιχειώδες πως η αιτιολογία μπορεί, σ' αυτές τις περιπτώσεις, να συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των φακέλων. Επίσης πως δεν αναμένεται, κατά την αιτιολόγηση, να μεταφέρεται στο πρακτικό το περιεχόμενο των φακέλων. Αναμένεται όμως να εξάγεται νόημα που να δικαιολογείται να αποδοθεί στο αποφασίζον όργανο. Δεν είναι έργο του Δικαστηρίου η μελέτη των στοιχείων και η διαμόρφωση κρίσης αναφορικά με το τι θα μπορούσε να επενεργήσει υπέρ ή εναντίον της όποιας προσέγγισης. Το Δικαστήριο δεν επιτελεί τέτοιο πρωτογενούς φύσης, έργο. Όπως έχει τονιστεί, είναι νοητή η συμπλήρωση της αιτιολογίας από το περιεχόμενο των φακέλων αν προκύπτει από αυτό, τι ακριβώς είχε υπόψη το αποφασίζον όργανο όταν έπαιρνε την απόφαση. Στην απόφαση της Ολομέλειας στην *Χρυστάλλα Συμεωνίδου κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (1997) 3 Α.Α.Δ. 145*, το θέσαμε ως εξής:

*Εν προκειμένω, η παράλειψη εξειδίκευσης αφήνει σοβαρά ερωτηματικά ως προς το τι μέτρησε υπέρ του ενός και τι υπέρ του άλλου. Και πρέπει να τονίσουμε εδώ πως η παραπομπή στα στοιχεία του φακέλου, ως συμπληρωματικών της αιτιολογίας, δεν αποτελεί πανάκεια. Υπάρχει αυτή η δυνατότητα όταν τα στοιχεία αυτά είναι σαφώς και αρρήκτως συνδεδεμένα με τη ληφθείσα απόφαση έτσι που να μπορεί να λεχθεί ότι βρίσκονται αναπόφευκτα πίσω της. Αν δηλαδή καταδεικνύουν αναμφίβολα και αναντίλεκτα τους λόγους που οδήγησαν στην απόφαση. (Βλ. *Vassiliou v. Republic (1982) 3 C.L.R. 220*, Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929 - 1959 σελ. 185). Επίσης δεν είναι έργο του Δικαστηρίου η πρωτογενής αξιολόγηση των στοιχείων του φακέλου "για να κρίνει αν η απόφαση του διοικητικού οργάνου ήταν, παρά την αόριστη ή ελλιπή αιτιολογία λογικά εφικτή". (Βλ. την απόφαση της Ολομέλειας *Ι.Γ. Μακρή Κτηματική Ατδ ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (1994) 3 Α.Α.Δ. 56*)."».*

Έχοντας υπόψη τις πιο πάνω αρχές προχωρούμε να εξετάσουμε κατά πόσο η προσβαλλόμενη απόφαση συνάδει με αυτές.

Σύμφωνα με τον όρο

«10.3 Ακύρωση Διαγωνισμού

1. *Ο διαγωνισμός μπορεί να ακυρωθεί πριν την προθεσμία υποβολής των Προσφορών για ειδικούς και αιτιολογημένους λόγους με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, τους οποίους γνωστοποιεί εγγράφως στους προσφέροντες.*
2. *Ακύρωση μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των Προσφορών μπορεί να αποφασιστεί εφόσον συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις παρακάτω προϋποθέσεις:*

[...]

- β. *όταν οι όροι των Εγγράφων Διαγωνισμού περιλαμβάνουν όρους ή τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες διαπιστώνεται ότι κανένας από τους Προσφέροντες δεν μπορεί να ανταποκριθεί ή ότι οι προδιαγραφές αυτές οδηγούν κατ' αποκλειστικότητα σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα,*

[...]».

Είναι πρόδηλο από την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης ότι η Επιτροπή, παρά τη διαπίστωση της ότι τα ζητούμενα πρότυπα δεν αφορούν γεωργικά μηχανήματα και δεν εφαρμόζονται, προχώρησε και εισηγήθηκε κατακύρωση του διαγωνισμού στους Αιτητές αξιολογώντας το υποβληθέν CODE 4, το οποίο έκρινε ότι είναι «αντίστοιχο πρότυπο κατάλληλο για γεωργικούς ελκυστήρες». Στην ουσία η Επιτροπή το υποβληθέν το έκρινε αντίστοιχο με πρότυπα που δεν ζητούντο με τα έγγραφα του διαγωνισμού, με άλλα λόγια με πρότυπα που έπρεπε να ζητούνται, παραβλέποντας τη νομολογιακή αρχή ότι οι όροι δημόσιου διαγωνισμού δεσμεύουν

τόσο τους προσφέροντες όσο και την Αναθέτουσα Αρχή. Μελέτη του διοικητικού φακέλου και συγκεκριμένα της επιστολής της εταιρείας Zendia Machinery Ltd, σε σχέση με τα πρότυπα, φανερώνει ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης, παρά τις εύλογες ενδείξεις που είχε ως προς το λανθασμένο των προτύπων, δεν εξέτασε με τη δέουσα προσοχή το όλο ζήτημα όπως έπραξε αργότερα κατά την αξιολόγηση των προσφορών.

Το Συμβούλιο Προσφορών καθώς προκύπτει από τα πρακτικά ημερ. 11.11.2022 αφού εξέφρασε την ανησυχία του για την υποβολή μίας και μόνο προσφοράς όπως και κατά πόσο προηγουμένως έγινε έρευνα αγοράς με σκοπό να διαπιστώσει εάν υπήρχαν ενδιαφερόμενοι που να πληρούν τις απαιτήσεις του διαγωνισμού, στη συνέχεια ασχολήθηκε με τις απαιτήσεις της παραγρ. 12.1 του Εντύπου 8 και όσα προηγήθηκαν σε σχέση με ερωτήματα οικονομικού φορέα που δεν υπέβαλε προσφορά.

Το παράπονο των Αιτητών ότι η προσφορά τους αποκλείστηκε χωρίς έρευνα και αιτιολογία δεν ευσταθεί. Από το πρακτικό του Συμβουλίου Προσφορών προκύπτουν και τα δύο. Στην ουσία το Συμβούλιο Προσφορών το οποίο είχε ενώπιόν του αντιφατική εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, από τη μια έλεγε ότι τα πρότυπα που ζητούντο με τα έγγραφα για το συγκεκριμένο σημείο δεν είναι τα ορθά και από την άλλη εισηγείτο κατακύρωση στη βάση αντιστοιχίας με

πρότυπα που δεν προέβλεπαν οι όροι του διαγωνισμού, έθεσε το όλο ζήτημα στην ορθή του διάσταση.

Το Συμβούλιο Προσφορών με πλήρη αιτιολογία κατέληξε στην ακύρωση του διαγωνισμού. Δεν τίθεται εδώ ζήτημα απουσίας ειδικής αιτιολογίας λόγω αντίθετης γνώμης του γνωμοδοτικού οργάνου. Εδώ το γνωμοδοτικό όργανο κατά τρόπο αντιφατικό και αντίθετο με τους όρους του διαγωνισμού εισηγήθηκε την κατακύρωση του στους Αιτητές. Η απόφασή του για τους λόγους που με σαφήνεια καταγράφονται στο πρακτικό είναι καθόλα εύλογη και ορθή. Η κατάληξη του ότι η προσφορά των Αιτητών παρουσιάζει απόκλιση από τους όρους του διαγωνισμού εξετάζεται όχι κατ' απομόνωση αλλά σε συνδυασμό με όλα όσα καταγράφονται στο πρακτικό του Συμβουλίου Προσφορών τα οποία εδώ τη συμπληρώνουν και την καθιστούν καθόλα εύλογη.

Σ' ότι αφορά το αίτημα για επιστροφή τελών κρίνουμε ότι υπό τις περιστάσεις της παρούσας δεν δικαιολογείται. Σύμφωνα με τα άρθρο 20(2) του Ν. 104(I)/2010 εξέταση από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών του ενδεχόμενου επιστροφής τελών υπάρχει «[...] Σε περίπτωση ακύρωσης της προσβαλλόμενης με την προσφυγή πράξης ή απόφασης από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών ή σε περίπτωση ανάκλησης της προσβαλλόμενης πράξης ή απόφασης από την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα, με αποτέλεσμα την απόρριψη της προσφυγής από την

Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, ή, σε περίπτωση απόσυρσης ή απόρριψης της προσφυγής για λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο (β) του άρθρου 27,[...]», πράγμα που εδώ δεν συμβαίνει.

Ενόψει των πιο πάνω ομόφωνα αποφασίζουμε ότι η προσφυγή απορρίπτεται.